

นวัตกรรม "หน้ากากผู้พิทักษ์"

Quality Fair 2015

ชื่อนวัตกรรม

Key word : 1. หน้ากาก
2. ชุลิพร ศรศรี
3. เจ้าฟ้ามาหัจกรี4

หัวหน้าโครงการ : ชุลิพร ศรศรี
หัวหน้าหอผู้ป่วยเจ้าฟ้ามาหัจกรี4

ชื่อหน่วยงาน : หอผู้ป่วยเจ้าฟ้ามาหัจกรี4
งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ ฝ่ายการพยาบาล

ที่มาของโครงการ : หอผู้ป่วยเจ้าฟ้ามาหัจกรี 4 เป็นหอผู้ป่วยพิเศษเดียว ให้การดูแลผู้ป่วยเด็กอายุแรกเกิดถึงอายุ 15 ปี กลุ่มโรคที่สำคัญ 1 ใน 5 อันดับแรกที่พบบ่อย คือ โรคปอดอักเสบ ผู้ป่วยมักจะมีอาการไข้สูง ไอมีเสมหะ หายใจเหนื่อยหอบ จึงจำเป็นต้องให้ออกซิเจนทางสายยางเข้าจมูก ซึ่งผู้ป่วยกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กเล็กอายุน้อยกว่า 5 ปี การให้ออกซิเจนทางสายยางเข้าจมูก ถึงแม้จะไม่ทำให้เกิดการเจ็บปวด แต่ผู้ป่วยเด็กเล็กมักจะไม่ให้ความร่วมมือ และไม่ยอมรับอุปกรณ์ในการให้ออกซิเจน อาจมีการดิ้น ต่อด้าน บัด หรือดึงสายออกซิเจนออก จึงจำเป็นต้องติดสายออกซิเจนด้วยพลาสติกใสที่แก้มของผู้ป่วย เพื่อป้องกันไม่ให้สายออกซิเจนเลื่อนหลุด แต่เนื่องจากผู้ป่วยเด็กเล็กมีผิวหนังบอบบาง ประกอบการไม่อยู่นิ่งของผู้ป่วย จึงอาจทำให้เกิดการระคายเคืองของผิวหนังบริเวณที่สายกดทับ และบริเวณที่ปิดพลาสติกได้ง่าย โดยเฉพาะในรายที่จำเป็นต้องให้ออกซิเจนเป็นเวลานาน ในเดือนพฤศจิกายน 2557 พบว่ามีผู้ป่วยเด็กเล็กที่ได้รับออกซิเจนทางสายยางเข้าจมูกเป็นเวลา > 1 สัปดาห์ มีเม็ดผื่น และรอยแดงบริเวณแก้มทั้ง 2 ข้าง ทำให้ผู้ป่วยเกิดความไม่สบายและมีรอยถลอกในเวลาต่อมา ผู้จัดทำจึงได้ประดิษฐ์ "หน้ากากผู้พิทักษ์" ขึ้น ใช้สวมบนใบหน้าของผู้ป่วย เพื่อป้องกันไม่ให้ผิวหนังบริเวณแก้มของผู้ป่วยสัมผัสโดยตรงกับสายออกซิเจน และพลาสติกที่ปิดยึดสาย รวมทั้งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดแผลบริเวณแก้ม ซึ่งแผลอาจลุกลามและเกิดการติดเชื้อ ส่งผลให้ผู้ป่วยต้องอยู่โรงพยาบาลนานขึ้นและเกิดความสูญเสียด้านเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นตามมาได้

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อป้องกันผิวหนังบริเวณใบหน้าของผู้ป่วยสัมผัสโดยตรงกับสายออกซิเจนและพลาสติกที่ปิดยึดสาย
2. เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากการระคายเคืองของผิวหนัง และแผลกดทับที่บริเวณแก้ม

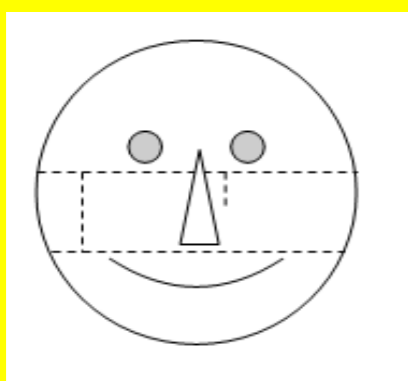
ภาพผู้ป่วยเด็กเล็กที่ได้รับออกซิเจนทางสายยางเข้าจมูกเป็นเวลานาน มีเม็ดผื่น และรอยแดงบริเวณแก้มทั้ง 2 ข้าง

งบประมาณที่ใช้ : 10 บาท / ชิ้น

อุปกรณ์ที่ใช้ ผ้าสาธิต ค้าย เข็ม เข็มเย็บ กรรไกร กระดาษ ดินสอ สายวัด

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ขนาดใบหน้าของผู้ป่วยตามเส้นประในภาพ

2. สร้างแบบร่าง ลงบนกระดาษ และปรับแก้แบบร่างจนได้ขนาด หน้ากากที่พอดีเหมาะสมกับผู้ป่วย

3. จัดวางผ้าสาธิตให้เรียบร้อย นำแบบร่างวางบนผ้าสาธิต ใช้ดินสอวาดตามแบบร่าง แล้วใช้กรรไกรตัดผ้าตามแบบที่ร่างไว้โดยเผื่อด้านข้างสำหรับเย็บโดยรอบทุกด้าน

4. เย็บหน้ากากตามรูปแบบที่กำหนดไว้
5. ติดเทปผ้าเพื่อทำสายผูกที่ตำแหน่งที่กำหนดไว้ 4 ตำแหน่ง ตามภาพ

วิธีการใช้งานสำหรับนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์

- นำหน้ากากผู้พิทักษ์ที่ประดิษฐ์เรียบร้อยแล้ว ไปสวมที่ใบหน้าของผู้ป่วย จัดให้หน้ากากกระชับพอดีกับจมูกและแก้มของผู้ป่วย
- ใส่สายออกซิเจนชนิดสายยางเข้าจมูกให้ผู้ป่วย จัดยึดสายออกซิเจนให้พอดีกับช่องจมูก โดยใช้พลาสติกปิดบนหน้ากากผู้พิทักษ์ที่อยู่บนแก้มของผู้ป่วย
- หมั่นตรวจสอบให้หน้ากากผู้พิทักษ์ และสายออกซิเจนอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการและผลลัพธ์

ตัวชี้วัด (ICPD)	เป้าหมาย (Target)	ผลลัพธ์ที่ปฏิบัติได้ (มากกว่าหรือเท่ากับ 3 รอบการวัดผล)			
		ก่อนดำเนินการ	ครั้งที่ 1 ร.ค.57	ครั้งที่ 2 ม.ค.58	ครั้งที่ 3 ก.พ.58
1. ผู้ป่วยที่ได้รับออกซิเจนชนิดสายยางเข้าจมูกเกิดการระคายเคืองของผิวหนังบริเวณแก้ม	< 2 ราย / เดือน	2	1	1	0
2. ผู้ป่วยที่ได้รับออกซิเจนชนิดสายยางเข้าจมูกเกิดแผลกดทับที่ผิวหนังบริเวณแก้ม	< 1 ราย / เดือน	1	0	0	0

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้งาน/ขยายผล

- หน้ากากที่เปียก หรือเปื้อนจากการใช้งาน ควรนำไปซักทำความสะอาดอย่างน้อยวันละครั้ง จึงควรมีหน้ากากสำรองไว้เปลี่ยนด้วย
- ข้อจำกัด : หน้ากากผู้พิทักษ์เหมาะกับผู้ป่วยที่แพ้พลาสติก และผู้ป่วยเด็กเล็กที่มีสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวได้

มีการใช้ประยุกต์ใช้เฉพาะหน่วยงาน

มีการใช้ประยุกต์ใช้นอกหน่วยงาน ได้แก่ (ระบุชื่อหน่วยงาน) หอผู้ป่วยอานันทมหิดล 4

ภาพภายหลังทดลองใช้หน้ากากผู้พิทักษ์ประมาณ 5 วัน อาการผื่นแดงจางลง และค่อยๆ หายไป